

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoCsp/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120275525
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6120275525.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpená Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: Z. H., nar. XX.X.XXXX, bytom B. nad L., L. XX, zastúpený advokátom JUDr. Petrom Vachanom, so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 5, IČO: 42 350 026, o zaplatenie 2.380,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 6Csp/64/2020 - 194 zo dňa 30. novembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a výroku o trovách konania (III.) z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.361,30 eura spolu s úrokmi z omeškania, a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Konanie o zaplatenie sumy 19,38 eura zastavil (II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania a ktoré súd vydá po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (III.). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 488, § 489, § 565, § 524, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

1.2 Poukázal na obsah žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2380,68 eura spolu s úrokmi z omeškania dôvodiac, že pôvodný veriteľ Home Credit Slovakia a.s. dňa 18.12.2015 uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 4.000,- eur. Tento úver sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 84,90 eura po dobu 84 mesiacov. Žalovaný zaplatil len splátky celkom v sume 1520,83 eura. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.04.2019 podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka uzavretou medzi Home Credit Slovakia a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola uvedená pohľadávka z úverovej zmluvy voči žalovanému postúpená na žalobcu. Postúpená pohľadávka predstavovala sumu 4208,50 eura a pozostávala z istiny v sume 3.499,55 eura, dohodnutého úroku 409,41 eura, úroku z omeškania 299,54 eura. Zároveň uviedol, že po postúpení pohľadávky žalovaný uhradil viacerými splátkami sumu 98,49 eura. Žalovaná suma 2380,68 eura predstavuje len rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 4.000,- eur a úhradami žalovaného v sume 1520,83 eura + 98,49 eura. Uviedol, že ďalšie nároky si žalobou neuplatňuje. Zároveň žiadal priznať úroky z omeškania s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal platobný rozkaz č. 7Up/663/2020 zo dňa 30.04.2020, ktorým žalobe vyhovel. Žalovaný proti platobnému rozkazu podal odpor namietajúc, že žalobca v žalobe neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta a zároveň nebola zo strany žalobcu predložená výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, preto neboli splnené podmienky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

1.3 Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že žaloba žalobcu je v plnom rozsahu dôvodná. Mal za preukázané, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu Home Credit

Slovakia a.s. zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.12.2015, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 4.000,- eur, ktorý sa žalovaný uvedený úver zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 84,90 eur po dobu 84 mesiacov, pričom každá splátka bola splatná 15-ty deň v kalendárnom mesiaci. Považoval za nesporné, že žalovaný pred postúpením pohľadávky uhradil sumu 1520,83 eura a po postúpení pohľadávky a do podania žaloby uhradil sumu 98,49 eura. Následne po podaní žaloby uhradil žalobcovi 19,38 eura. Poukázal na to, že žalovaný na istinu úveru do podania žaloby zaplatil sumu 1619,32 eura, pričom žalobca sa domáhal sumy 2380,68 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 4.000,- eur a úhradami žalovaného v sume 1619,32 eura. Žalobca žiadne dohodnuté úroky ani poplatky ani iné nároky vyplývajúce z uvedenej úverovej zmluvy nepožadoval. Súd prvej inštancie mal za preukázané z podania právneho predchodcu žalobcu zo dňa 15.09.2017, že žalovaného upozornil na zosplatnenie zostatku úveru a následne dňa 08.11.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a preto námietku žalovaného, že nedošlo k zosplatneniu úveru považoval za nedôvodnú. Rovnako za nedôvodnú považoval aj námietku o tom, že nebola preverovaná bonita žalovaného, keďže žalobca požadoval len istinu úveru, preto sa aj táto námietka javila ako bezpredmetná. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobe vyhovel. Súd prvej inštancie okrem istiny priznal žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, t.j. úroky z omeškania, pričom o výške úrokov z omeškania rozhodol podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. v platnom znení. Uvedené úroky z omeškania súd priznal podľa § 517 odsek 2 a § 121 odsek 3 Občianskeho zákonníka.

1.4 Súd prvej inštancie zároveň konanie o zaplatenie sumy 19,38 eura zastavil s poukazom na ust. § 145 ods. 2 CSP a to vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v tejto časti zo strany žalobcu (podanie zo dňa 07.09.2020). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP. Keďže žalobca bol v plnom rozsahu úspešný, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2.1 Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Poukazujúc na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uviedol, že právny predchodca žalobcu mal listom zo dňa 15.09.2017 upozorniť žalovaného, že je so splátkou zročnou 15.06.2017 viac ako 3 mesiace v omeškaní a následne v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky mal vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru až 08.11.2017, a teda nie do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, preto nemá nárok na splátky zročné po vyhlásení rozsudku. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že ak sa odvolací súd nestotožní s vyššie uvedenou argumentáciou a výkladom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, potom treba aj list zo dňa 15.09.2017 a výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 08.11.2017 považovať pre neurčitost' v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, pretože v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Dodal, že žalobca nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, preto nemá nárok na splátky zročné po vyhlásení rozsudku.

2.2 Žalovaný sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že je bezpredmetné, že nebola skúmaná bonita žalovaného, keďže žalobca sa domáhal iba zostatku nesplatennej istiny poskytnutého úveru. Poukázal na to, že z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. však okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplýva pre veriteľa ďalšia sankcia, resp. povinnosť, v zmysle ktorej veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V tejto veci veriteľ posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho príjmoch a výdavkoch a bez dokladov o nich a najmä bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. Žalovaný tiež argumentoval, že keď neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k postúpeniu tzv. živého nezosplatneného úveru, čo je podľa názoru žalovaného v rozpore s ustanovením § 525 ods. 1

Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti potom žalovaný považoval aj samotnú zmluvu o postúpení pohľadávky za neplatný právny úkon, pretože predmetom postúpenia mohli byť len splátky zročné ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky a nie aj splátky, ktorých zročnosť nastane a nastala po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný zastal názor, že žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu a preto je žaloba nedôvodná v celom rozsahu.

3. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a výroku o trovách konania (III.) podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

6. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalovaného dospel k záveru o vecnej nesprávnosti napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie preskúmaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský s poukazom na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z., avšak nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolanie žalovaného pozostávalo z dvoch odvolacích námietok. V prvom rade žalovaný namietal, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., teda neskúmal riadne bonitu spotrebiteľa pri poskytnutí daného spotrebiteľského úveru. Už v písomnom odpore žalovaný uplatnil túto námietku, na čo reagoval žalobca vo svojom vyjadrení (čl. 57), kde sa vyjadril akým spôsobom skúmal bonitu klienta. Listinné dôkazy predložené v konaní neboli. Súd prvej inštancie sa však v napadnutom rozsudku vôbec nevysporiadal s touto námietkou, iba uviedol, že táto námietka je bezpredmetná, keďže žalobca požadoval iba nezaplatenú istinu úveru (je splnená podmienka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). S týmto názorom sa odvolací súd nestotožnil. Z ust. § 11 ods. 2 vyplýva: Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

7. Keďže súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, či boli splnené podmienky riadneho skúmania bonity v zmysle citovaného ustanovenia, je jeho rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude zistenie, či došlo k porušeniu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zo strany žalobcu, teda či skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pri preverovaní bonity sa skúmajú aj iné náležitosti, ako je výška príjmu a výška splátky, a to napr. či je dlžník slobodný, má vyživovaciu povinnosť, žije sám, je zamestnaný na dobu neurčitú, či má zrážky zo mzdy či iné úvery, aké má náklady na bývanie. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že nebola skúmaná bonita dlžníka dôsledne, teda s odbornou starostlivosťou, následkom by bola skutočnosť, že veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2), teda úver by sa považoval za nezosplatnený. V tomto smere odvolací súd dodáva, že v zmysle ust. § 7 ods. 2 je spotrebiteľ povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

8. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, lebo žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru až dňa 08.11.2017, a teda nie do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, odvolací súd sa

s ňou nestotožnil. Z vykonaného dokazovania zatiaľ vyplynulo, že právny predchodca žalobcu mal listom zo dňa 15.09.2017 upozorniť žalovaného, že je v omeškaní a následne úver zosplatnil listom zo dňa 08.11.2017 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, je nutné zohľadniť ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z uvedeného vyplýva, že dodávateľ pred uplatnením práva podľa § 565 OZ musí v lehote nie kratšej ako 15 dní upozorniť spotrebiteľa, že dané právo (zosplatnenie celého dlhu) využije. Zároveň musia uplynúť aspoň tri mesiace od omeškania so zaplatením dlžnej splátky. Pokiaľ dodávateľ toto právo nevyužije a mimoriadnu splatnosť dlhu - úveru nevyhlási, dlh je aj naďalej splatný v jednotlivých splátkach dohodnutých v zmluve. Odvolací súd uvádza, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy je pri zosplatnení podľa § 565 potrebné zároveň dodržať ust. § 53 ods. 9 OZ, kde sa vyžaduje minimálne trojmesačná lehota od omeškanej splátky, a preto nemožno aplikovať druhú vetu ust. § 565 OZ (právo zosplatniť dlh môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky). Z tohto žalovaným uvádzaného dôvodu (nezosplatnenie úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky), nemožno považovať zosplatnenie dlhu veriteľom za nesprávne. Rovnako nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že výzvu zo dňa 15.09.2017 a predčasné zosplatnenie úveru zo dňa 08.11.2017 treba považovať pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, pretože v nich nie je jednoznačne uvedené, pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ neuvádzajú, že veriteľ musí výslovne uviesť vo výzve na zaplatenie omeškaného dlhu, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní, resp. pre ktorú splátku vyhlásil splatnosť celého úveru.

9. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, keď súd prvej inštancie nezistil dostatočne skutkový stav v danej veci a nezaoberal sa s námietkou žalovaného o neskúmaní bonity spotrebiteľa, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a výroku o trovách konania (III.) podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať vo vyššie uvedenom smere a vo veci znova rozhodne. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).